

“No volem una agricultura subvencionada, sinó que ens paguen per allò que fem”

Des de fa quaranta dies és la cara visible de la Unió de Llauradors i Ramaders. Josep Botella (Càrcer, 1957), nou secretari general del sindicat agrari, assumeix la tasca difícil de fer sentir la veu del camp valencià davant la gran quantitat d'inclemències que ha d'afrontar.

Des de fa cinc setmanes, Josep Botella ha hagut de renunciar a acudir diàriament al seu camp de taronges a Càrcer, una explotació d'unes deu hectàrees que ara li duu “una persona de confiança”. Les responsabilitats assumides des del 15 de març passat, quan va ser triat nou secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià, l'obliguen a passar a València molt més temps que no voldria. El sacrifici, diu, paga la pena, perquè “estem convençuts que el que fem és en benefici de l'agricultura”. Botella és, sens dubte, una cara coneguda dins el sindicalisme agrari valencià. És membre de la Unió des del 1991, i el 1998 va entrar a l'executiva com a responsable de cítrics i fou president d'Intercitrus el 2005 i el 2006. A la tasca ja prou difícil de representar els agricultors valencians s'afegeix el repte de substituir el seu predecessor, Joan Brusca (Benicarló, 1957-2008), un homenet

del camp que ens va deixar sobtadament el 17 de febrer passat. “Joan ha deixat una empremta difícil de superar, per tot el reconeixement que ha donat a la Unió, institucionalment i socialment”, explica Josep Botella, que ha dedicat aquests cinquanta dies a presentar-se en societat i a conèixer més profundament els problemes del camp valencià. La seua seriositat, la determinació amb què ha assumit el càrrec, de segur que l'hi ajudaran.

—Quins reptes us proposeu com a nou secretari general de la Unió?

—Els meus reptes són els mateixos que ja tenia la Unió. Ara passem un moment de crisi molt forts que abraça tots els sectors, tant agrícoles com ramaders. El primer objectiu és millorar la rendibilitat d'aquest negoci. O fem que aquest negoci siga rendible o la política prevista des de l'administració serà estèril. Penso que agricultors i ramaders han de viure de la seua feina

i això, en les circumstàncies actuals, resulta molt difícil.

—Per què?

—La nostra anàlisi és que ha hi hagut un canvi estructural molt gran. La globalització, les noves polítiques agràries europees... han deixat els agricultors en una situació molt complicada. Al mercat europeu, hi arriben productes de tot arreu, cosa que ens fa molt difícil de poder competir en preus. En vista d'una situació de liberalització del mercat, hem de cercar noves formes de protecció d'allò que pensem que hem de protegir. Si pensem que l'agricultura s'ha de mantenir per qüestions estratègiques, no podem consentir que la nostra alimentació depenga de la producció de tercers països. L'agricultura no és important tan sols perquè produeix aliments, sinó també per més funcions que fem i que la societat reclama: la conservació del paisatge, la gestió del territori... Si mor l'agricultura, tota la societat en patirà. La

degradació del territori, els incendis, la desertificació, tenen molt a veure amb l'abandonament progressiu del camp.

—**La pujada de preus en els productes bàsics, internacionalment, pot fer revalorar la producció autòctona i qüestionar les tesis liberalitzadores?**

—Les pujades que hi ha no afecten gens els agricultors. La globalització origina uns desequilibris enormes en el mercat internacional. Les grans empreses de la distribució imposen preus i qualitats, independentment del preu que es pague al camp. La distribució es va quedant en molt poques mans i per això tenim els preus que tenim. La distribució és un coll d'ampolla, i marca models de comportament. Sembla que siga més escandalós, ara mateix, per la pujada dels ous, de la llet, del pollastre... però nosaltres fa tres anys o quatre que ho denunciem a la campanya de cítrics. Per cada euro que paga el comprador de taronges, només deu cèntims van a l'agricultor. La part grossa de la distribució sempre se la queda el mateix i posa en perill el sistema agrari dels llauradors.

—**Detectat el problema, quines solucions proposeu?**

—Demanam un sistema d'estabilització de rendes agràries. Amb la situació actual, amb una pèrdua tan gran d'actius agraris, cal una ferramenta de xoc que facilite la incorporació dels joves al camp.

—**Proposeu una agricultura subvencionada...**

—No proposem una agricultura subvencionada, sinó que ens paguen per allò que fem. Si volem alimentació, algú ha de pagar; si volem que, en eixir al camp, el trobem conreat, s'haurà de pagar; si volem que gestionem el territori, això s'haurà de pagar; si volem mantenir la població al medi rural, això s'haurà de pagar; si volem fer una agricultura més sostenible, això s'haurà de pagar. Són elements que cal tenir en compte perquè ara per ara només ens paguen pel producte. La paraula *subvenció* caldria desterrar-la. Malauradament, moltes polítiques, erròniament, es fan en aqueixa línia. Amb la reforma de la PAC que ara hi ha plantejada, allò que es pretén és pagar per pagar.

—**I què en fem, de la gran distribució?**

—Diuen que un mercat equilibrat és aquell que té molt de tot: llauradors, cellers, escorxadors... i també molts distribuïdors. Si el mercat es concentra només en un costat, caldria fer polítiques de concentració de la part productora, per tenir més capacitat de negociació. Però pense que també s'haurien d'implantar mesures per a diversificar la distribució.

D'una altra banda, hi ha la qüestió dels sistemes d'informació. La globalització ha fet més opacs els mercats i nosaltres precisament hem de menester transparència. Demanam mecanismes d'informació estadística, que funcionen els observatoris de preus... Difícilment podem fer agricultura si no tenim informació fiable.

—**El lema de la vostra última campanya és "El camp és vida, fes-lo teu!". La nova consellera d'agricultura, Maritina Hernández, l'ha fet seu?**

"La Unió és l'única organització que vertebrava tot el territori, lluny de provincianismes"

—Caldrà deixar passar un temps. De moment, no. Hi hem tingut una reunió protocol·lària per a dir-li quina anàlisi fem, expressar-li la gravetat de la situació i les possibles solucions. Li direm que, si cal fer qualsevol política, necessitem fer-la amb consens, amb la participació de tots.

—**Una de les vostres principals queixes ha estat l'arbitrarietat a l'hora d'establir els preus de la taronja. No obstant això, ara que la Generalitat ha impulsat la Llotja dels Cítrics us n'heu desmarcat. Per què?**

—La Unió no ha rebutjat d'entrar en la Llotja dels Cítrics; senzillament, no ens hi han convidat. Això és una acció del ministeri i la conselleria, en la qual no participem i només hi ha una organització agrària [l'Associació Valenciana d'Agricultors, de tarannà conservador]. I això no és una llotja de preus. Una llotja de preus controla preus, quantitats de venda... Tal com

es planteja ara, no és un instrument vàlid, no té pressupost i no es basa en sistemes estadístics. Durant 20 anys va haver-hi un bon sistema de preus basat en l'estadística i gestionat per la conselleria, però l'any passat van decidir de canviar-lo i ara ja no serveix.

—**Com ha afectat l'agricultura el boom urbanístic?**

—Ha afectat el territori i, per tant, l'agricultura, naturalment. En una situació de crisi al camp, la venda de terrenys fins ara agrícoles ha estat vista com una via de solució. Tot i això, els agricultors no han estat els qui més s'han beneficiat del boom. Penseu, no obstant això, que aquest país té moltes hectàrees i, per molt que ens hi entosudim, no les urbanitzarem totes.

—**Com veieu el problema d'aigua que es viu a Catalunya?**

—Són problemes que ja coneixem. Els qui han de cedir, són reticents; i els qui l'han de rebre, hi insisteixen. Al final, és un problema de gestió. El problema que vivim amb l'aigua és un problema d'utilització política massiva. Jo diria als polítics que es dediquen a solucionar els nostres problemes, amb consens, i que no els utilitzaren políticament.

—**És assumible per als agricultors regar amb aigua dessalada?**

—No és assumible regar amb aigua dessalada, però sí que els consumidors beguen aigua dessalada. L'aigua dessalada permet de recuperar recursos hídrics i aqüífers que els llauradors sí que utilitzaríem, i fins i tot generar aigua nova que després, ben depurada, es podria reutilitzar per a l'agricultura. El dessalatge no és la solució global, però sí que pot ser-ne una més.

—**De Joan Brusca s'ha destacat que no va lluitar tan sols pels agricultors, sinó que va treballar pel país.**

—Volem continuar en aqueixa línia. La Unió marca les línies estratègiques als congressos i després cada secretari general hi posa l'empremta personal. La Unió és l'única organització que vertebrava tot el territori, deixant de banda els provincianismes. Tenim una única veu a Castelló, a Alacant i a València. La nostra voluntat sempre ha estat vertebradora i de buscar el màxim nombre d'aliats a la societat civil.

V. Tenu